ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА СИЛИСТРА 2021-2027

АКТУАЛИЗАЦИЯ 2024г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Използвани съкращения ... **2**
УВОД ... **5**
I. АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ПИРО ... **6**
1.1 Промени в общите характеристики на общината ... 7
1.2 Демографско развитие ... 8
II. Част II ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА ЗА ПЕРИОД 2021-2027 ... **11**
III. Част III ОПИСАНИЕ НА КОМУНИКАЦИОННАТА СТРАТЕГИЯ, НА ПАРТНЬОРИТЕ И ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ФОРМИТЕ НА УЧАСТИЕ В ПОДГОТОВКАТА И ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПИРО ПРИ СПАЗВАНЕ НА ПРИНЦИПИТЕ НА ПАРТНЬОРСТВО И ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ ... **16**
Нормативни предпоставки за осигуряване на гражданско участие в процеса на актуализация на ПИРО ... 16
Комуникационни дейности при изменение/ актуализация на ПИРО ... 17
IV. АКТУАЛИЗИРАНА Част V ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ПИРО И ОПИСАНИЕ НА ИНТЕГРИРАНИЯ ПОДХОД ЗА РАЗВИТИЕ ... **19**
Прилагане на интегриран подход ... 19
Съответствие със стратегическите цели на европейско ниво ... 21
Съответствие със стълбовете и компонентите на национално ниво спрямо Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България ... 22
Съответствие с приоритетите и специфичните цели на регионално ниво (Интегрирана стратегия за териториално развитие на Североен централен район) ... 23
Програма за реализиране на ПИРО ... 24
Индикативна финансова таблица ... 31
V. АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ИНДИКАТИВЕН СПИСЪК НА ВАЖНИ ЗА ОБЩИНАТА ПРОЕКТНИ ИДЕИ С ПРОЕКТОБЮДЖЕТИ И ОПТИМАЛЕН ГРАФИК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ ... **34**
VI. НЕОБХОДИМИ ДЕЙСТВИЯ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ПИРО И ИНДИКАТОРИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНА ... **45**
Отчетност и оценка ... 46
Прозрачност и публичност ... 47
Индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението на плана ... 47
VII. АКТУАЛИЗИРАНИ ПРИЛОЖЕНИЯ ... **49**

Използвани съкращения

АМ Автомагистрала

БАН Българска академия на науките

БДДР Басейнова дирекция „Дунавски район”

БФП Безвъзмездна финансова помощ

ВЕИ Възобновяеми енергийни източници

ВиК Водопровод и канализация

ВУЗ Висше учебно заведение

ДГ Детска градина

ДМА Дълготрайни материални активи

ЕЕ Енергийна ефективност

ЕС Европейски съюз

ЕСИФ Европейски структурни и инвестиционни фондове

ЗЗ Защитените зони

ЗТ Защитените територии

ИАНМСП Изпълнителна агенция за насърчаване на малки и средни предприятия

ИЗП Използваните земеделски площи

ИКТ Информационни и комуникационни технологии

ИСУН Информационна система за управление и наблюдение

ИПГВР Интегриран план за градско възстановяване и развитие

КАВ качество на атмосферния въздух

МБАЛ Многопрофилна болница за активно лечение

МИ Министерство на икономиката

МЗХГ – Министерство на земеделието, храните, горите

МСП Малки и средни предприятия

НКН недвижимо културно наследство

НПО Неправителствена организация

НСИ Национален статистически институт

НСМОС Национална система за мониторинг на околната среда

НУ Начално училище

ОИЦ Областен информационен център

ОП Оперативна програма

ОПИК Оперативна програма Иновации и конкурентоспособност

ОПОС Оперативна програма Околна среда

ОПРР Оперативна програма Региони в растеж

ОПРЧР Оперативна програма Развитие на човешките ресурси

ОСЗ Общинска служба „Земеделие“

ОУ Основно училище

ОУП Общ устройствен план

ПВИ Подпочвените водни източници

ПВТ Повърхностни водни тела

ПГ Професионална гимназия

ПИРО План за интегрирано развитие на община

ПП Природен парк

ПРСР Програма за развитие на селските райони

ПСОВ Пречиствателни станции за отпадъчни води

ПСПВ Пречиствателната станция за питейни води

ПУП Подробен устройствен план

ПУРН План за управление на риска от наводнения

ПЧП Публично-частно партньорство

СХБАЛ Специализирана хирургична болница за активно лечение

СЗР Северозападен район

СИР Североизточен район

СЦР Северен централен район

ОУ Основно училище

ФПЧ Фини прахови частици

ЦДГ Целодневна детска градина

ЧПИ Чуждестранни преки инвестиции

УВОД

Планът за интегрирано развитие на Община Силистра за периода 2021-2027 г. (ПИРО) е приет с **Решение № 450 от 25.02.2021 г.** на Общинския съвет – Силистра и е със 7-годишен период на действие. Спазени са изискванията за осигуряване на публичен достъп на документа и той е публикуван на интернет страницата на Община Силистра[1] и на интернет страницата на Портала за обществени консултации на Министерски съвет[2].

Основният документ, дефиниращ стратегическата рамка за развитие на община Силистра в периода 2021-2027, съгласно последните промени от м. март 2020 г. на Закона за Регионално развитие (ЗРР), е План за интегрирано развитие на община (ПИРО). Планът отчита новите подходи в прилагането на регионалната политика в страната, в т. ч. и предложенията за промяна в системата от документи за стратегическо планиране на регионалното и пространственото развитие.

ПИРО на община Силистра (Плана) за периода 2021-2027 година, съгласно чл. 13, ал. 1 от ЗРР, определя средносрочните цели и приоритети за устойчиво развитие на общината и връзките й с други общини, в съответствие с Регионалния план за развитие на Югоизточен район и Общия устройствен план на общината.

ПИРО осигурява пространствена, времева и фактическа координация и интеграция на различни политики и планови ресурси за постигане на дефинираните цели за трайно подобряване на икономическото, социалното и екологичното състояние на общината, вкл. на приоритетни територии – зони на въздействие

При разработване на стратегическия документ е осигурено съответствие с целите на Кохезионната политика на ЕС за периода 2021-2027 и допринася към цел на политиката 5 “Европа по-близо до гражданите” чрез насърчаване на устойчивото и интегрирано развитие на градските, селските и крайбрежните райони и на местните инициативи”. ПИРО на община Силистра е съобразен с нормативните изисквания в областта на регионалното развитие, както и с релевантни цели и приоритети на развитието на България като Стратегия 2030, секторни стратегии, Споразумение за партньорство 2021-2027, Оперативните програми за програмен период 2021-2027, Национален план за възстановяване и устойчивост, както и със специфичните условия, ред и изисквания за прилагане на нормативните документи за местно самоуправление, териториалното устройство, опазването на околната среда, кадастъра и имотния регистър на територията на общината.

Планът е разработен при активно консултиране с широк кръг заинтересовани страни – организации, институции, икономическите и социалните партньори, както и с физически

[1] https://mail.silistra.bg/index.php?op=municipality&view=planzaintegriranorazvitie
https://silistra.egov.bg/wps/portal/municipality-silistra/administration/strategic.documentation/plans
[2] https://www.strategy.bg/StrategicDocuments/View.aspx?lang=bg-BG&Id=1462

лица и представители на юридически лица имащи отношение към развитието на общината чрез провеждане на представяния, фокус групи и набор от обсъждания.

При разработването на ПИРО е съобразена възможността за участието на общината в проекти за Интегрирани териториални инвестиции (ИТИ).

I. АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ПИРО

Актуализацията на Плана за интегрирано развитие на Община Силистра за периода 2021-2027г. се извършва на основание Закона за регионалното развитие - чл.8, (1), т. 3[3], чл. 22. (1) 1., 3. и 4. от Правилника за неговото прилагане и „Методическите указания за разработване и прилагане на Планове за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021-2027 г.“ на МРРБ.

Политиката за местно развитие на Община Силистра през периода 2021-2027г. следва да се провежда в съответствие с националните и регионални цели и приоритети за развитието в България и с целите на кохезионната политика на ЕС за периода 2021-2027 г. и да допринася в максимална степен към цел на политиката 5 „Европа по близо до гражданите чрез насърчаване на устойчивото и интегрирано развитие на градските, селските и крайбрежните райони и на местните инициативи“. Това условие е залегнало в основата на разработения План за интегрирано развитие на Община Силистра за периода 2021-2027 г.

Актуализацията на ПИРО се осъществява в условията на променена социално – икономическа ситуация, политическа, финансова и икономическа нестабилност - войни, природни катаклизми, енергийна нестабилност, инфлация, вътрешнополитическа криза и уязвимост на публичните финанси. Изключително динамични са промените във външната среда, които обуславят работата на общината и оказват съществено влияние върху местната финансова политика. Всичко това налага преосмисляне на приоритетите и мерките за постигането им.

Продължителната политическа нестабилност и нарастващата с високи темпове инфлация са факторите, които влияят негативно на условията за изпълнение на ПИРО, в частност на Програмата за реализацията му, която е оперативен документ за реализиране на основните приоритети и цели, залегнали в ПИРО и включва мерки и проектни идеи, насочени към постигане на целите за развитието на Община Силистра в периода 2021 – 2027 г. Политическата обстановка в страната за последните три години (2022 – 2024) се дестабилизира постоянно от многократни избори за народни представители и управление на държавата от служебни или краткосрочни правителства, което неминуемо даде своето отражение върху средата за изпълнение на ПИРО.

[3] Обн. ДВ. бр.50 от 30 Май 2008г., посл. изм. ДВ. бр.51 от 1 Юли 2022г.

Настоящата актуализация на Програмата за реализация и приложенията към нея се извършва с цел включване на допълнителни проекти/ проектни идеи, които да бъдат финансирани с допълнителните ресурси. За целта е направена изискуемата обосновка на приноса им към постигането на целите и приоритетите на ПИРО при спазване на принципа на интегриран подход.

Актуализацията на ПИРО е извършена при стриктно спазване на принципа на партньорство и прилагане на мерки от комуникационната стратегия на ПИРО. Изготвеният актуализиран ПИРО се приема при условията и по реда за изработване и приемане на плана, като за целта е разработена и реализирана Комуникационна стратегия, описана в Част III от настоящия документ.

Актуализацията на ПИРО се одобрява от Общинския съвет по предложение на кмета на общината.

Актуализация е извършена на части от основния документ План за интегрирано развитие на община Силистра за програмен период (2021-2027) – част III, част V и част VII, а също така и в съответните приложения:

- Приложение 1 - Програма за реализация;
- Приложение 1А - Индикативен списък на важни за общината проекти;
- Приложение 2 - Индикативна финансова таблица, обобщаваща необходимите ресурси за реализация на плана.
- Приложение 3 - Матрица на индикаторите за наблюдение и оценка.

1.1 Промени в общите характеристики на общината

Селищната мрежа включва 19 населени места: 18 села, обединени около един град - гр. Силистра, център на общината. Функционалната категория на общината е 1.

За периода **2020 – 2023г.** динамиката на населението в община Силистра, запазва ясно изразената, устойчива тенденция на редукция на населението в административната единица, както в градската част, така и в селата.

За 4 годишния период популацията на община Силистра се е понижила с 9.24 %, или с 4 091 души. Темпът на редукция на живущите в общината е по-рязко изразен в градската част на общината.

Към **31.12.2023г.** общият брой на населението е 40 146 души, от които 27 270 души са градското население. Тенденцията е към намаляване на населението и неговото застаряване.

Таблица 1: Община Силистра и Област Силистра - Основни характеристики

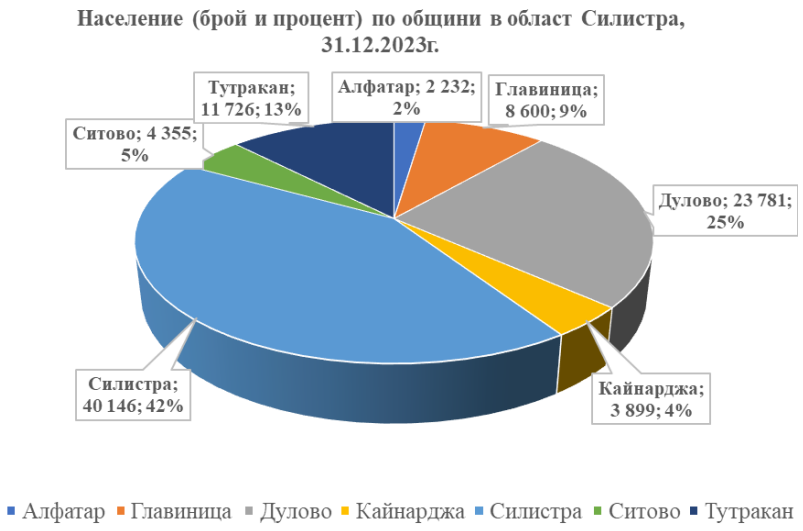
Показател	Община Силистра	Област Силистра	% на общината от областта
Територия (дка)	515891	2846285	18.13%
Брой населени места	19	118	16.10%
Население (бр.), 2023 г.	40146	94739	42.38%
Гъстота на населението (души/кв.км), 2023 г.	77.82	33.29	
Коефициент на урбанизация, 2023г.	67.6%	49.2%	
Коефициент на възрастова зависимост, 2023 г.	70.60%	68.7%	
Брой на населението в подтрудоспособна възраст, 2023 г.	4813	13241	
Брой на населението в трудоспособна възраст, 2023 г.	21906	52422	
Брой на населението в надтрудоспособна възраст, 2023 г.	13427	29076	
Обработваема земя на човек (дка/човек), 2023 г.	10.64	22.53	
Заети лица (бр.), 2023 г.	10879	33000	33.7%
Равнище на безработица, декември 2023 г. (%)	6.8%	12.3 %	
Коефициент на икономическа активност, 2023 г.	57.5%	48.4%	

Източници: НСИ, Агенцията по заетостта

1.2 Демографско развитие

Данните от текущата демографска статистика показват, че в община Силистра към 2023г. живеят 40 146 д., което съставлява 42.38 % от населението на област Силистра.

Фигура 1: Население по общини в област Силистра (% от областта), 2023г.

Източник: НСИ/Инфостат

Демографските показатели на Силистра, подобно на повечето общини в страната, са негативни, с по-неблагоприятни стойности от средните за Северен централен регион (СЦР) и страната (табл.1). Демографските тенденции се доближават до тези на общините – областни центрове в Северозападен регион.

В общинския център град Силистра е съсредоточено над 2/3 от населението на общината (67,93% - 27 270 д., 2023 г.) и 64% от градското население на област Силистра. Равнището й на урбанизация (68.8%) е най-високо в област Силистра, (най-слабо урбанизираната област в страната - 44.2%) и близко до това на СЦР (67.2%).

Населението на селата в общината съставлява 12 876 д. (32,07 %, 2023 г. от общото население на общината). В общината се намират две от най-големите села в страната: Айдемир (5132 д., 2023 г.) – на второ място в страната и Калипетрово (3248 д.) – на 9-то място сред 4999 села в страната).

Динамиката на населението на община Силистра за периода 2020 -2023 г. по населени места е представена в таблица 2.

Таблица 2: Население 2020-2023 г.

	2020 г.	**2021 г.**	**2022 г.**	**2023г.**	**Прираст 2020-2023 г.**		
					общ	**средногодишен**	
					брой	**брой**	**%**
Общ. Силистра	**44237**	**43265**	**40686**	**40146**	**-4091**	**-1023**	**-2.43**
Гр. Силистра	*30169*	*29498*	*27727*	*27270*	*-2899*	*-725*	*-2.53*
с.Айдемир	5359	5295	5159	5132	-227	-57	-1,08
с.Бабук	474	460	433	436	-38	-10	-2,11
с.Богорово	73	70	94	100	27	7	8,01
с.Брадвари	981	950	831	840	-141	-35	-3,91
с.България	92	91	85	87	-5	-1	-1,41
с.Ветрен	221	217	147	149	-72	-18	-9,81
с.Главан	38	48	48	47	9	2	4,97
с.Йорданово	653	638	608	610	-43	-11	-1,71
с.Казимир	105	100	87	89	-16	-4	-4,20
с.Калипетрово	3647	3548	3293	3248	-399	-100	-2,90
с.Полк.Ламбриново	120	124	141	140	20	5	3,81
с.Попкралево	45	48	35	36	-9	-2	-5,49
с.Професор Иширково	1000	973	925	910	-90	-23	-2,36
с.Смилец	318	321	313	306	-12	-3	-0,95
с.Срацимир	218	208	189	187	-31	-8	-3,87

с.Сребърна	617	573	494	489	-128	-32	-5,89
с.Сърпово	15	20	22	21	6	2	7,69
с.Ценович	92	83	55	49	-43	-11	-15,41
Обл. Силистра	**106852**	**104869**	**95614**	**94739**	**-12113**	**-3028**	**-3.01**
СЦР	**764897**	**750795**	**686334**	**680359**	**-84538**	**-21135**	**- 2.93**
Р България	**6916548**	**6838937**	**6447710**	**6445481**	**-471067**	**-117767**	**- 1.77**

Източник: НСИ/Инфостат

Гъстотата на населението на община Силистра (77.82 души/кв.км, 2023 г.) е над средната за областта (38.0 души/кв.км), Северен Централен регион (52.2 души/кв.км) и страната (62.6 души/кв.км).

Община Силистра (както и останалите общини в областта и преобладаващата част от общините в страната) е с отрицателен прираст на населението. След 2020 г. е налице особено висок интензитет на намаление на населението на общината, като причините са основно пандемията от Ковид – 19 и изключително високите темпове на нарастване на инфлацията и свиване на пазара на труда (фиг. 2).

Фигура 2: Брой на населението в община Силистра, 2020 - 2023 г.

Източник: НСИ/ Инфостат

Относителният дял на градското население, както и абсолютният брой, бележи лека тенденция на намаление (от 68.20% през 2020 г. на 67.93% през 2023 г.).

По данни на *ГД „ГРАО”* населението на община Силистра по постоянен адрес към края на 2023г. е 55 908 души, а по настоящ адрес[4] – 48 967души, а към 15.05.2024 г. – 55 680 души по постоянен адрес и 48 777|души – по настоящ адрес.

II. Част II ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА ЗА ПЕРИОД 2021-2027

Структурата на стратегическата част на ПИРО Силистра съответства на изискванията на “Методическата указания за разработване и прилагане на ПИРО за периода 2021-2027 г.” на МРРБ и на постановките на Закона за регионално развитие за съдържанието на плановете за интегрирано на община, както и на основните законови актове в сферите за устройство на територията, опазване на околната среда и културното наследство. Стратегията е съобразена с действащата нормативна рамка на национално, регионално и местно ниво и с спецификите на Кохезионната политика на ЕС за периода 2021-2027. По същество тя представлява интегрална част от пакета стратегически и планови документи, характеризиращи икономическото и пространствено развитие на страната, региона и общината в перспектива до 2027 г.

Целите и приоритетите на ПИРО Силистра са съобразени с изискването за съгласуваност с основните стратегически документи на глобално, европейско, национално и местно ниво. Целите на политиката на ЕС до 2050г. за моделна, ресурсно-ефективна, конкурентоспособна и климатично неутрална икономика следва да окажат силно влияние върху развитието на определени територии на страната поради специфичната насоченост и характеристики на развиващите се там икономически сектори. В отговор на тези предизвикателства е предвидено да се работи в посока координация на планираните мерки за подпомагане на най-засегнатите области от енергийния преход, вкл. с прилагане на Интегрирани териториални инвестиции на регионално ниво.

При направената актуализация не се променят Визията за развитие на Община Силистра, стратегическите цели и приоритети.

Стратегическата част на ПИРО на община Силистра (визия, приоритети, цели и мерки) е съобразена с Национална програма за развитие: България 2030, Европейската политика за сближаване за периода 2021-2027 г., Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България; Актуализираната национална концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 г., Интегрираната стратегия за териториално развитие на Северен Централен Район.

ВИЗИЯ: ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ, УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ И ИЗПОЛЗВАНЕ НА МЕСТНИТЕ РЕСУРСИ, ПОДОБРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ЖИВОТ И СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ

[4] Адресът, който отговаря на документално заявеното местоживеене на лицето.

ПРИОРИТЕТ 1: РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИЯ ПОТЕНЦИАЛ И СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ

Цел 1.1 Задържане на младите хора в общината

Мярка 1.1 Подобряване на материално-техническата база, вкл. енергийната ефективност, оборудване и дигитализиране на фонда на обекти на културната инфраструктура

Мярка 1.2 Подобряване на материално-техническата база, вкл. енергийната ефективност, оборудване на читалищата

Мярка 1.3 Развитие на иновативни форми на културно представяне

Мярка 1.4 Подкрепа за ремонт на детски ясли, обзавеждане и оборудване на здравните кабинети в общинските ясли, детски градини, общообразователни, специални и професионални училища

Мярка 1.5 Подпомагане на общинските лечебни заведения, чрез доставка на оборудване, обзавеждане и апаратура, включително и за телемедицина. Устройство на специализирани помещения за прием и карантиниране на пациенти; реконструкция и оборудване на здравните служби на територията на селата на община Силистра.

Мярка 1.6 Подобряване на спортната инфраструктура.

Цел 1.2 Грижа за уязвими групи на територията на общината

Мярка 2.1 Подобряване качеството на предоставяните към момента социални услуги, вкл. чрез подобряване на материално-техническата база, ремонт и въвеждане на мерки за ЕЕ на сграден фонд и уменията и мотивацията на служителите, разширяване на капацитета на част от предоставяните услуги, като се съобрази и картирането на нуждите на общинско ниво, изготвена от МТСП.

Цел 1.3 Подобряване на ефективността на човешкия капитал

Мярка 3.1 Реконструиране на материално-техническата база на детски заведения и училищата на територията на общината и доставката на оборудване за обучението, вкл. на специализирано оборудване за лаборатории, езикови кабинети, зали за практика и тн., изграждане на STEM образователна среда в училищата на територията на община Силистра.

Мярка 3.2 Предучилищно и училищно образование

Мярка 3.3 Ефективни политики за младежта в общината

Мярка 3.4 Образование 4.0 - достъпно и качествено професионално и продължаващо образование, съобразено с нуждите от работна ръка на индустрията и селското стопанство с висока добавена стойност

Мярка 3.5 Образование за възрастни

ПРИОРИТЕТ 2: СВЪРЗАНОСТ И ДОСТЪПНОСТ, УСТОЙЧИВО И ЕКОЛОГИЧНО РАЗВИТИЕ

Цел 2.1 Развитие на екологично и устойчиво земеделие и управление на риска от климатични промени

Мярка 3.6 Дейности, насочени към екологично селско стопанство и здравословни храни чрез структурното балансиране на селскостопанския отрасъл, насърчаване на биологичното земеделие, производството на плодове, зеленчуци, пчеларството и лозаро-винарския сектор, както и в животновъдството, подобряването и опазването на околната среда, внедряване на иновативни решения в земеделската практика и изграждане на подходяща инфраструктура, подобряване на системите за напояване, развитие на цифровата инфраструктура в селските райони и използване на цифрови технологии от земеделските производители.

Мярка 3.7 Управление на риска от климатични промени

Цел 2.2 Зелена енергия и устойчиво развитие

Мярка 3.8 Подобряване на енергийната ефективност и ефективността на сградните инсталации.

Мярка 3.9 Замяна на твърдото гориво с алтернативни източници, вкл. достъп до газоснабдяване за битови абонати и административни сгради.

Мярка 3.10 Устойчиво развитие на води и отпадъци

Цел 2.3 Подобряване състоянието на транспортната и техническа инфраструктура

Мярка 3.11 Приоритетни проекти, изведени в Интегрираната стратегия за териториално развитие на СЦР, за които не отговаря пряко общината.

Мярка 3.12 Подобряване на пътната мрежа и развитие на устойчив транспортен модел

Мярка 3.13 Рехабилитация на улична мрежа, вкл. обвързване със зелени пространства, алеи, тротоари и съпътстваща инфраструктура в град Силистра); Облагородяване на публични пространства за широк обществен достъп – паркове, градини, площади в рамките на града; Облагородяване/ реконструкция на междублокови пространства и

внедряване на мерки за енергийна ефективност в еднофамилни, многофамилни жилищни и административни сгради в жилищните квартали в град Силистра.

Цел 2.4 Цифрова свързаност и дигитална трансформация

Мярка 3.14 За постигането на „цифров растеж“ и предотвратяване на рисковете от задълбочаване на регионалните дисбаланси по отношение на широколентовото покритие, което може да увеличи другите неравенства, през новия период ще получат развитие мрежите за достъп до високоскоростен и свръх-високоскоростен интернет, както и за развитие на информационните и комуникационните технологии (ИКТ) и онлайн услугите.

ПРИОРИТЕТ 3: НАСЪРЧАВАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА АКТИВНОСТ

Цел 3.1 Развитие на бизнес средата и оптимизиране на инфраструктурата в производствените зони

Мярка 3.15 Подобряване на инфраструктурата за нуждите на икономическите субекти, създаване на условия за ускорено изграждане на модерна инфраструктура за привличане на инвестиции и устойчиво икономическо развитие – изграждане/подобряване на техническа инфраструктура за бизнес и предприемачество.

М 3.1.4 Презентиране на общината и производствените зони като привлекателна дестинация за инвестиции с оглед предстоящи мерки за транспортна свързаност в регионален план.

Цел 3.2 Изграждане на адаптивни местни бизнес екосистеми с потенциал за интернационализация

Мярка 3.16 Подкрепа за предприятията за внедряване на иновативни и технологични продукти и услуги с висока добавена стойност, внедряване не нови технологии и технологично обновление, подобряване на енергийната и ресурсна ефективност, с принос към икономическия растеж, съгласно потребностите и потенциала на предприятията на ниво NUTS 3 (област), идентифицирани в Националната стратегия за МСП 2021–2027, както и Иновационната стратегия за интелигентна специализация 2021-2027.

Цел 3.3 Използване на туристическия потенциал на общината за генериране на заетост и икономическа активност

Мярка 3.17 Развитие, подобряване, разширяване и социализация на обекти с туристически потенциал и свързаната с тях инфраструктура.

Визията, приоритетите, целите и мерките са разгледани и анализирани с оглед осигуряване на съответствието им със стратегическите цели и приоритети на европейско,

макро-регионално, национално и регионално ниво, взети са предвид релевантните стратегически документи.

Чрез начина на структуриране на стратегическата част е отразена спецификата на общината, както и резултатите от прилагането на подхода „отдолу – нагоре“ при работата със заинтересованите страни.

III. Част III ОПИСАНИЕ НА КОМУНИКАЦИОННАТА СТРАТЕГИЯ, НА ПАРТНЬОРИТЕ И ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ФОРМИТЕ НА УЧАСТИЕ В ПОДГОТОВКАТА И ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПИРО ПРИ СПАЗВАНЕ НА ПРИНЦИПИТЕ НА ПАРТНЬОРСТВО И ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ

Основна цел на Комуникационната стратегия е да стимулира съпричастността и участието на местната общност и различни заинтересовани страни на община Силистра за участие в подготовката, изпълнението и мониторинга на ПИРО на Силистра при спазване на принципите на партньорство и осигуряване на информация и публичност.При разработването и изпълнението на Плана ще се осигури прозрачност и информация относно очакваните резултати и ползите за местната общност като цяло, както и да се мотивира обществеността за активно участие в процеса на подготовка и реализация на ПИРО. Важно е заинтересованите страни да бъдат включени както на етапа на разработване и приемане на ПИРО, така и при реализацията на целите и приоритетите, заложени в плана.

За целите на подготовката на Комуникационната стратегия са:

- идентифицирани заинтересованите страни
- проведени действия за тяхното активно включване и консултиране в процеса на разработване на стратегическия документ
- дефинирани действия за активното им включване в процеса на неговото изпълнение и мониторинг.

За целите на процеса на актуализация е разработен План за комуникацията по изменение/актуализиране на Програмата за реализация на ПИРО. С разработването и прилагането на Плана за комуникация по изменение/ актуализиране на ПИРО се поставя основата за предприемане на следващи действия по прилагане на одобрения в ПИРО, Комуникационен механизъм за осигуряване на информация, отчетност и прозрачност относно постигнатите резултати и използваните финансови ресурси по програмата за реализация.

Нормативни предпоставки за осигуряване на гражданско участие в процеса на актуализация на ПИРО

Нормативни предпоставки за осигуряване на гражданско участие в процеса на формулиране, разработване, прилагане, наблюдение и контрол на регионални политики са регламентирани в следните документи: Закона за регионалното развитие, Правилника за неговото прилагане и Методически указания за разработване и прилагане на Планове за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021-2027 г. на Министерство на регионалното развитие и благоустройство (март 2020 г.).

Основен принцип за провеждане на държавната политика за регионално развитие е принципът за партньорство, публичност и прозрачност на всички нива при осъществяване на планирането, програмирането, финансирането, наблюдението и оценката.[5]

Изготвеният актуализиран ПИРО се приема при условията и по реда за неговото изработване и приемане. Същото важи и за актуализацията на програмата за реализация на ПИРО: изменение и актуализация на програмата за реализация се извършва при стриктно спазване на принципа на партньорство и прилагане на мерките от комуникационната стратегия.

Актуализацията на програмата за реализация се одобрява от общинския съвет по предложение на кмета на общината[6]. Актуализирания ПИРО се публикува на страницата на общината в интернет и на портала за обществени консултации на Министерския съвет[7].

Комуникационни дейности при изменение/ актуализация на ПИРО

Мерките за комуникация, информация и включване на заинтересованите страни и партньорите в процеса на актуализация на Програмата за реализация и идентифициране на нови проектни идеи в плана следват процеса на разработване на ПИРО. Планираните дейности са фокусирани върху основните целеви групи.

Група 1: Публични институции включва: публични институции на централната и местната власт – вземащи решения и/или отговорни за прилагането на регионални политики на местно ниво. В тази група са включени: областна администрация, общинска администрация на Силистра и съседните общини в областта, регионални структури на министерства, държавни агенции и др.

Група 2: Местен бизнес, образователни институции и НПО включва: местен бизнес, образователни институции и НПО – тази група заинтересовани страни, обединява основните неинституционални бенефициенти или засегнати от прилагането на плана за интегрирано развитие. Тази група включва различни по мащаб предприятия и фирми, развиващи дейността си във всички икономически сфери, училища, школи, неправителствени организации и др.

Група 3: Гражданското общество включва: гражданското общество и гражданите като крайни бенефициенти или засегнати в процеса на разработване и прилагане на регионалните политики на местно ниво.

---

[5] Закон за регионалното развитие, чл.2 ал.3 т.6, изм. и доп. ДВ №21/13.03.2020

[6] Методическите указания на разработване и прилагане на Планове за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021-2027 г. на Министерство на регионалното развитие и благоустройство от март 2020 г.

[7] Правилник за прилагане на закона за регионалното развитие, чл.26, ДВ. бр.70 от 7 Август 2020г.

При актуализация са предприети следните действия:

1. Публикуване на онлайн анкета и информация за започване на процеса на актуализация и набиране на предложения от целевите групи:

На интернет страницата на община Силистра е оповестен процесът по актуализация на Програмата чрез публикуване на анкета за гражданите. Към общинска администрация е изпратено искане за информация за определяне степента на проектна готовност за целите на ПИРО от различни публични институции и отделните звена в администрацията.

2. Изготвена е презентация относно причините за актуализация на ПИРО и включените допълнителни мерки за реализацията му.

3. На ….07.2023г. от 16.00ч. е проведено он – лайн публично събитие за обсъждане на мерките и проектните идеи, в което се включиха …. участника.

IV. АКТУАЛИЗИРАНА Част V ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ПИРО И ОПИСАНИЕ НА ИНТЕГРИРАНИЯ ПОДХОД ЗА РАЗВИТИЕ

Прилагане на интегриран подход

ПИРО представлява стратегически документ относно политиката за постигане на устойчиво интегриране на общината, докато програмата за неговата реализация има оперативен характер и конкретизира начина, практическите мерки, инвестиционните дейности и проектните идеи за постигане целите на развитието. Програмата за реализация на ПИРО има за задача на основата на целите и приоритетите за развитие на общината, залегнали в плана, да осигури вътрешната и външната съгласуваност на факторите за развитие и ресурсите за осигуряване на плана, като използва оптимално възможностите за финансиране, институционална подкрепа и техническа помощ за изпълнение на плана. Основните структурни елементи на плана са мерките и проектните идеи по съответните цели и приоритети. В тях са включени дейности, обединени по териториален, технологичен и времеви признак, с общо финансово управление и синергичен ефект. Всяка предвидена интервенция включва комплекс от дейности, подлежащи на финансиране с различни средства, като за голяма част от мерките с инфраструктурен характер е необходим ресурс за тяхната подготовка – идейно/работно проектиране, изготвяне на анализи, съгласувания и други специфични подготвителни дейности.

Програмата за реализация е разработена на базата на прилагането на интегриран подход, за чието постигане е идентифицирана най-подходящата комбинация от интервенции, които да бъдат реализирани целенасочена за постигане на визията за развитие на община Силистра в периода 2021-2027г. В програмата за реализация са предвидени освен мерки, които се реализират основно от община Силистра и други заинтересовани страни самостоятелно, така и Интегрирани териториални инвестиции (ИТИ), които ще се осъществяват в партньорство между община Силистра и съседни общини, общината и други държавни структури, НПО и бизнес за решаване на конкретни проблеми и оптимално използване на дефинирани потенциали за развитие на общината и региона. В допълнение идеите за ИТИ е предвидено да бъдат реализирани с различни финансови източници, вкл. микс от финансиране от отделните оперативни програми. Дефинираните ИТИ включват интервенции за развитие на бизнес инфраструктура – производствени/промишлени зони, адаптиране на квалификацията на работната сила към нуждите на бизнеса, оптимизиране на туристическата, образователна, социална, здравна и спортна инфраструктура, както и мерки за подобряване на техническата инфраструктура.

Към момента на одобряване и приемане на ПИРО – Силистра (25.02.2021г.), не бяха утвърдени и приети редица стратегически документи, които са структорообпределящи за националните и местните политики за регионално развитие, а именно:

- Националния план за управление на отпадъците за периода 2021 – 2028 г. – приет с Решение № 459 на на Министерския съвет на Република България от 17.06.2021г.[8];
- Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България - приет с Решение № 203 на Министерския съвет на Република България от 07.04.2022 г.[9];
- Програмите за Програмен период 2021 – 2027 – повечето бяха утвърдени и приети от ЕК едва в началото на 2022г.[10];
- Интегрирана Териториална Стратегия за Развитие на Северен Централен Регион – приета с Решение № 897 на Министерски Съвет на Република България, от 16.11.2022г.[11];
- Концепции за интегрирани териториални инвестиции (КИТИ) приети от членовете на работната комисия в Звеното за предварителен подбор към Северен централен регион (СЦР) – 16.01.2024г.[12];
- Общата програмна концепция за приноса на фондовете на ЕС към Интегрираната териториална стратегия за развитие (ИТСР) на Северен централен регион (СЦР) с включени концепции за интегрирани териториални инвестиции (КИТИ) – одобрена от Регионалният съвет за развитие на Северен централен регион на 15.05.2024г.[13]

Одобряването на Националния план за възстановяване и устойчивост и на новите програми се забави и реално неговото изпълнение, както и това на част от програмите започна късно през есента на 2022 г., а основен инструмент за реализирането на ПИРО са средствата от Европейския съюз. По много от оперативните програми от програмен период 2014-2020 г. финансовият ресурс през 2022 г. е изчерпан заради пренасочване на суми към мерки, свързани с пандемията и справяне с последиците от бедствия. Това означава, че и 2022 г. бе доста ограничена от европейско финансиране.

Чрез настоящата актуализация се постига подобряване качеството, реалистичността и изпълнимостта на ПИРО, съобразявайки го с одобрените нови програми за периода 2021-2027г. и нормативни документи по секторни политики, които са съотносими към финансовата рамка на документа и които неминуемо оказват пряко влияние върху Програмата за реализация на ПИРО, както и върху рамката от индикатори.

Чрез актуализацията на ПИРО е осигурено съответствие с „Методическите указания за разработване и прилагане на Планове за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021-2027 г.“ на Министерство на регионалното развитие и благоустройство (МРРБ) по отношение на структурата на документа.

Предприето е преразглеждане и оптимизиране на планираните мерки и дейности, защото „Мерките следва да бъдат приложими, постижими и реалистични, с конкретни измерими резултати и с реални източници на финансиране. Това означава, че включените в

[8] https://www.strategy.bg/StrategicDocuments/View.aspx?lang=bg-BG&Id=1425
[9] https://www.strategy.bg/StrategicDocuments/View.aspx?lang=bg-BG&Id=1515
[10] https://www.eufunds.bg/bg
[11] https://www.strategy.bg/StrategicDocuments/View.aspx?lang=bg-BG&Id=1571
[12] https://bgregio.eu/wps/portal/operativna-programa/home/news/spisak-kiti-scr
[13] https://www.eufunds.bg/bg/oprd/node/15827

програмата за реализация мерки не трябва да бъдат „пожелателни“ или „потенциални“ (в случай, че бъде осигурено финансиране в неопределен бъдещ момент), а да представляват реално планирани дейности и поети ангажименти от страна на общината или партньорите.“[14] При настоящата актуализация на Програмата за реализация и приложенията към нея са включени допълнителни проекти/ проектни идеи, които да бъдат финансирани с допълнителните ресурси. За целта е направена изискуемата обосновка на приноса им към постигането на целите и приоритетите на ПИРО при спазване на принципа на интегриран подход.

В актуализирания вариант на ПИРО са предприети корективни действия в Матрицата на индикаторите (Приложение №3), които са съобразени, както с промяната на стратегическата рамка, така и с Приложение 3а – Списък на общите индикатори в областта на регионалната политика и за постигане на растеж и заетост чрез ЕСИФ за периода 2021-2027 г. (Съгласно проекта на Регламент за ЕФРР за периода 2021-2027).

Съответствие със стратегическите цели на европейско ниво

В основата на политиката на сближаване на ЕС за периода 2021—2027 г. продължава да стои насърчаването, от една страна, на икономическото, социалното и териториалното сближаване чрез устойчива конкурентоспособност, научни изследвания и иновации, цифров преход и целите на Европейския зелен пакт и на Европейския стълб на социалните права, от друга. Новото законодателство засилва подкрепата за подготвеността на здравните системи и позволява по-добре да се оползотвори потенциалът на културата и туризма, които се оказаха сериозно засегнати от неотдавнашната криза. Същевременно то предоставя подкрепа за работещите и за мерките за справяне с младежката безработица и детската бедност.

Политиката на сближаване вече включва и пълноценно функциониращ механизъм за реакция при кризи, така че да се осигури възможност за временни мерки за използването на средствата в отговор на извънредни и необичайни обстоятелства. Ако през идните години Съюзът бъде сполетян от следващи сътресения, този механизъм ще може да се задейства бързо. Така Комисията ще може да въвежда временни мерки за справяне с такива извънредни и необичайни обстоятелства.

Визията, стратегическите цели и приоритети на ПИРО – Силистра са в съответствие с целите на Европейската политика за сближаване (ЕПС) за периода 2021-2027 г. и кореспондират с петте цели. Те намират пряк израз в дефинираната визия, стратегически цели, приоритети и мерки, които са индикативно обвързани с финансиращите фондове.

[14] https://www.mrrb.bg/bg/utvurdeni-metodicheski-ukazaniya-za-razrabotvane-i-prilagane-na-planove-za-integrirano-razvitie-na-obstina-piro-za-perioda-2021-2027-g/

Съответствие със стълбовете и компонентите на национално ниво спрямо Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България

Основните цели на Плана за възстановяване и устойчивост са да способства икономическото и социално възстановяване от кризата, породена от пандемията от COVID-19 както и да създаде една по-устойчива, справедлива и успешна икономика. В преследването на тези цели правителството изработи набор от мерки и реформи, които не само да възстановят потенциала за растеж на икономиката, но и да го развият и повишат. Това от своя страна ще позволи в дългосрочен план да бъде постигната стратегическата цел за конвергенция на българската икономика и нивата на доходите със средноевропейските. Същевременно, Планът полага основите за зелена и цифрова трансформация на икономиката в контекста на амбициозните цели на Европейския зелен пакт. Документът е приет с Решение № 203 на Министерския съвет от 07.04.2022 г.5

В краткосрочен план правителствената политика е насочена към повишаване на устойчивостта на националната здравна система и смекчаване на социално-икономическите последици чрез мерки за подкрепа на предприятията и заетостта, както и за гарантиране на подходящи безопасни условия на труд с оглед възобновяването на икономическата дейност.

Националният план за възстановяване и устойчивост на Република България (НПВУ) е структуриран в четири стълба и дванадесет мерки:

Стълб 1. Иновативна България, целящ повишаването на конкурентоспособността на икономиката и трансформирането ѝ в икономика, базирана на знанието и интелигентния растеж чрез мерки в сферата на образованието, цифровите умения, науката, иновациите, технологиите и взаимовръзките между тях.

Стълб 2. Зелена България, с фокус върху устойчивото управление на природните ресурси, позволяващо задоволяване а текущите нужди на икономиката и обществото, при запазване на екологичната устойчивост, така че тези потребности да могат да продължат да бъдат удовлетворявани и в дългосрочен план.

Стълб 3. Свързана България, акцентиращ върху повишаване на конкурентоспособността и устойчивото развитие на районите на страната, каквито са подобряване на транспортната и цифровата свързаност, както и насърчаване на местното развитие, стъпвайки на специфичния местен потенциал.

Стълб 4. Справедлива България, с фокус върху хората в неравностойно положение за постигане на по-включващ и по-устойчив растеж и споделен просперитет за всички, както и с акцент върху изграждането на ефективни и отговорни публични институции, чувствителни към нуждите на бизнеса и потребностите на гражданите).

Стратегическата рамка на ПИРО – Силистра кореспондира с четирите стълба и дванадесетте компонента на НПВУ. Съобразявайки се със спецификата на територията

и идентифицираните потребности са дефинирани визия, стратегически цели, приоритети и мерки, чрез които се осигурява взаимовръзката с документа.

Съответствие с приоритетите и специфичните цели на регионално ниво (Интегрирана стратегия за териториално развитие на Североен централен район)

ИТСР - СЦР задава рамка за интегрирано пространствено развитие при отчитане на местния териториален потенциал и принципите за балансирано устойчиво развитие и отразява съвременните тенденции в регионалната политика на Европейския съюз и на страната.

ИТСР - СЦР е стратегически документ, който се използва за определяне на приоритетите и зоните за интервенции и за прилагане на интегрирани териториални инвестиции през новия програмен период 2021-2027 г.

Визията за развитие на СЦР е „СЕВЕРЕН ЦЕНТРАЛЕН РЕГИОН — бързо и устойчиво развиващ се европейски регион, интегрална част от Дунавското пространство, където младите хора виждат своето бъдеще и личностна реализация.“

ИТСР на СЦР е разработена в синхрон с Приоритет „Местно развитие“, подприоритет 9.1 „Конкурентоспособност и развитие на регионите“, област на въздействие „Интегрирано развитие на регионите за планиране от ниво 2“ от Националната програма за развитие (НПР): България 2030.

Визията, приоритетите и специфичните цели на ИТСР са в подкрепа на изпълнението на подприоритета от НПР: България 2030, чиято цел е осигуряване на предпоставки за повишаването на конкурентоспособността и устойчивото развитие на регионите на страната, както и насърчаването на местното развитие, стъпвайки на специфичния местен потенциал и чрез адресиране на местните проблеми и предизвикателства.

Основните фактори, които са отчетени при формулирането както на визията, така и на стратегическите приоритети за развитие на региона, са:

- Развитието на конкурентоспособна икономика ще продължи да бъде определящ фактор за развитието на Северен централен регион в плановия период, като фокусът е подкрепа за нови инвестиции с повишена ефективност, установяване на иновационния подход във всички сектори на икономиката, подобряване на инвестиционната среда и привличане на стратегически инвеститори, адаптиране на националната и регионалната политика към нуждите и специфичните регионални условия за МСП и създаване на мрежи и инфраструктури, базирани на иновации и технологии, насърчаване на мерките за енергийна ефективност в предприятията и за преход към кръгова икономика, поддържане на ефективен регионален и местен пазар на труда.
- Развитието на човешкия ресурс е най-важната дейност за жизнеността и просперитета на СЦР.

- Постигането на растеж в региона е свързано със степента на развитие на комуникационната инфраструктура. Подобряването на качеството на управление на териториално ориентираните налага регионалната политика да бъде фокусирана върху подкрепа на региони, изправени пред трудности, средни градове, които са в процес на загуба на своите социални и икономически функции, слаборазвити и селски общини, силно отдалечени от централните места в региона и страната, като и подкрепа за мерки, свързани с преструктурирането и адаптирането им.

Чрез стратегическата част на ПИРО – Силистра е осигурена свързаност с трите стратегически приоритета и десетте специфични цели на ИТСР – СЦР.

Програма за реализиране на ПИРО

Програмата за реализация на ПИРО Силистра има многогодишен характер (7-годишен период на действие) и може да бъде актуализирана периодично в зависимост от условията и прогнозите за реализацията на плана с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на плана и постигане целите и приоритетите за развитие. Основа за прилагане на подхода за интегрирано териториално развитие/инвестиции в регионите за планиране от ниво 2 са интегрираните териториални стратегии за развитие на регионите от ниво 2 (2021-2027г.).

В основата на подхода е промяна на фокуса от подкрепа на населените места към подкрепа на територии и от секторно ориентирани инвестиции към интегрирани териториални инвестиции. Мерките, които са идентифицирани да получат подкрепа, са определени на базата на приоритетите, целите, дейностите и мерките, заложени в стратегическите документи за регионално и пространствено развитие на ниво регион за планиране на Северен централен район, като предстои да бъдат съобразени и резултатите от картиране на нуждите на национално ниво по отношение на секторните политики, изготвяно от отговорните за разработването им държавни институции и агенции.

Включени са двата нови специфични инструмента за финансиране – Национален план за възстановяване и устойчивост и План за справедлив преход.

Актуализацията е представена по приоритети, мерки, проекти в Приложение 1, както следва:

- Проектните идеи с осигурено финансиране са в червен цвят, с договорирана стойност, срок за изпълнение и с обозначение „ВИ“ (в изпълнение);
- Проектните идеи с актуализирани бюджети, обозначени с Б (бюджет);
- Новите проекти са обозначени освен номерацията и с буквата „А“ (актуализация).

ПРИОРИТЕТ 1: РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИЯ ПОТЕНЦИАЛ И СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ

Мярка 1.1 Подобряване на материално-техническата база, вкл. Енергийната ефективност, оборудване и дигитализиране на фонда на обекти на културната инфраструктура

1. Проектна идея 1.1.1. Основен ремонт и обновяване, внедряване на мерки за енергийна ефективност, достъпна архитектура и благоустрояване на двора - на сградата на "Младежки дом". (Преустройство, реконструкция и обновяване на сградата на Младежки дом, гр. Силистра) – актуализиран бюджет, стойността на проекта е 6 295 000 лв. с ДДС. Има сключено споразумение с МРРБ.
2. Нова проектна идея 1.1.4.А.1. Модернизиране на Драматичен театър „Сава Доброплодни", гр. Силистра". Стойността на проекта е 7 929 557 лв. с ДДС. Има сключено Споразумение с МРРБ.

Мярка 1.2. Подобряване на материално-техническата база, вкл. енергийната ефективност, оборудване на читалищата.

3. Проектна идея 1.2.1. Подобряване на материално-техническата база, вкл. енергийната ефективност, оборудване на читалищата – актуализиран бюджет, стойността на проекта е 12 000 000 лв. с ДДС.
4. Нова проектна идея 1.2.1.А. Проектиране на сградите на читалища в населени места в община Силистра. Стойността на проекта е 455 600 лв. с ДДС. Предмет на настоящия проект е изготвяне на инвестиционни проекти във фаза „Технически проект" за обекти собственост на Община Силистра. Предвижда се проектиране на следните 11 сгради на читалища: с. Бабук НЧ "Дочо Михайлов - 1906 г."; с. Ветрен НЧ "Д. Благоев" 1930"; с. Смилец НЧ "Светлина"; с. Брадвари НЧ "Заря-1957"; с. Айдемир НЧ "П. Хилендарски-2006"; с. Айдемир НЧ "Родолюбие-2006"; с. Сребърна НЧ "Възраждане-1940"; с .Проф. Иширково НЧ "Просвета-1907"; с. Калипетрово "Пробуда-1940"; с. Срацимир НЧ "Иван Вазов-1941"; с. Йорданово НЧ "Самообразование-1942".

Мярка 1.5. Подпомагане на общинските лечебни заведения, чрез доставка на оборудване, обзавеждане и апаратура, включително и за телемедицина. Устройство на специализирани помещения за прием и карантиниране на пациенти; реконструкция и оборудване на здравните служби на територията на селата на община Силистра.

Мярка 1.6. Подобряване на спортната инфраструктура.

5. Нова проектна идея 1.6.3.А.1. Проектиране на сгради с обществено предназначение в град Силистра. Стойността на проекта е 185 250 лв. с ДДС. Проектът предвижда изготвяне на инвестиционни проекти във фаза „Технически проект" на следните сгради с обществено предназначение в Община Силистра: Спортни сгради, бази на стадион "Луй Айер" находящ се в гр. Силистра. Ул. „Филип Тотю" № 226 А; Сгради на стадион "Доростол" находящи в гр. Силистра, ул. „Петър Мутафчиев" 84.

6. Нова проектна идея 1.6.3.А.1.а. Ремонт на сгради с обществено предназначение в град Силистра – прогнозната стойноста на проекта е 6 800 000 лв. с ДДС.
7. Нова проектна идея 1.6.3.А.2. Проектиране на сгради с обществено предназначение в град Силистра. Стойността на проекта е 128 890 лв. с ДДС. Предмет на настоящия проект е изготвяне на инвестиционни проекти във фаза „Технически проект“ за следните обекти собственост на Община Силистра: Център за ученическо техническо и научно творчество – Обединеният детски комплекс находящ в гр. Силистра, ул. „Добрич“ № 68а; Закрит плувен басейн находящ се в гр. Силистра, ул. „Богдан Войвода“ № 3.
8. Нова проектна идея 1.6.3.А.2.а. Ремонт на сгради с обществено предназначение в град Силистра. Прогнозната стойност на проекта е 5 000 000 лв. с ДДС за следните обекти собственост на Община Силистра: Център за ученическо техническо и научно творчество – Обединеният детски комплекс находящ в гр. Силистра, ул. „Добрич“ № 68а; Закрит плувен басейн находящ се в гр. Силистра, ул. „Богдан Войвода“ № 3.
9. Нова проектна идея 1.6.4. Изграждане на площадки за игра и спорт на открито в населени места в община Силистра“. Стойността на проекта е 2 400 000 лв. Предвидените дейности в проекта включват цялостно изграждане на 8 площадки за игри и спорт на открито в гр. Силистра, с. Айдемир и с. Калипетрово.

Мярка 2.1. Подобряване качеството на предоставяните към момента социални услуги, вкл. чрез подобряване на материално-техническата база, ремонт и въвеждане на мерки за ЕЕ на сграден фонд и уменията и мотивацията на служителите, разширяване на капацитета на част от предоставяните услуги, като се съобрази и картирането на нуждите на общинско ниво, изготвена от МТСП.

10. Нова проектна идея 2.1.2.А. Изграждане на нови социални услуги за резидентна грижа за пълнолетни лица с физически увреждания (РГПЛФУ) с капацитет всяка по 30 потребителя и един Център за специализирана подкрепа за лица с увреждания и техните семейства (ЦСПЛУТС). Община Силистра е конкретен краен получател на безвъзмездна финансова помощ от Плана за възстановяване и устойчивост на Република България. Община Силистра следва да изгради 2 (две) нови социални услуги за резидентна грижа за пълнолетни лица с физически увреждания (РГПЛФУ) с капацитет всяка по 30 потребителя и 1 (една) нова социална услуга, а именно Център за специализирана подкрепа за лица с увреждания и техните семейства (ЦСПЛУТС). Министерство на труда и социалната политика планира да обяви процедура № BG-RRP-11.018 „Изграждане и оборудване на нови социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидетна грижа и специализирани социални услуги за лица с увреждания“. Индикативен финансов ресурс - 6 494 703,00 лв. с ДДС.
11. Нова проектна идея 2.1.4.А Основен ремонт, реформиране и обновяване на Дом за стари хора, град Силистра“ по процедура „Извършване на строителни дейности и доставка на оборудване и обзавеждане с оглед реформиране на съществуващите домове за стари хора“. Стойността на проекта е 22 000 000.00 лв.

12. Нова проектна идея 2.1.5.А. „Изграждане на социална инфраструктура в подкрепа на възрастни хора в невъзможност за самообслужване и пълнолетни лица с трайни увреждания с потребност от постоянни медицински грижи“. Проектът включва два обекта за интервенция - "Център за резидентна грижа за възрастни хора в невъзможност за самообслужване с потребност от постоянни медицински грижи" и "Център за резидентна грижа за пълнолетни лица с трайни увреждания с потребност от постоянни медицински грижи", които ще бъдат изградени на територията на община Силистра с капацитет общо 30 места, по 15 места за всеки от центровете. Индикативната стойност на проекта е 3 200 000.00 лв.

13. Нова проектна идея 2.1.6. „Проектиране и ремонт на сградите на ДКЦ 1, Бивша стоматология“. Проектът е подаден към МФ за включване в Приложение 3 и се очаква да бъде изпълнен до края на 2025 год.. Индикативната стойност на проекта е 25 770 000 лв., от които 370 000 за проектиране и 25 400 000 за СМР.

Мярка 3.1. Реконструиране на материално-техническата база на детски заведения и училищата на територията на общината и доставката на оборудване за обучението, вкл. на специализирано оборудване за лаборатории, езикови кабинети, зали за практика и тн., изграждане на STEM образователна среда в училищата на територията на община Силистра.

14. Проектна идея 3.1.2. Основен ремонт и обновяване на сградите на обединено общежитие за средношколци "Младост" и администрация, внедряване на мерки за енергийна ефективност, достъпна архитектурна среда и благоустрояване на двор – актуализиран бюджет, стойността на проекта е 6 500 000 лв.

15. Нова проектна идея 3.1.3. Основен ремонт на СУ „Никола Йонков Вапцаров“, индикативната стойност на проекта е 3 500 000 лв.

Мярка 3.2 Предучилищно и училищно образование

16. Нова проектна идея 3.2.4.А. Заедно в различията си чрез десегрегация в ОУ ”Свети Свети Кирил и Методий“ с. Нова Черна, Община Тутракан и ОбУ „Св. Климент Охридски“ с. Професор Иширково, Община Силистра. Индикативен финансов ресурс - 750 000 лв., от които:

- 400 000 лв. с ДДС за ОУ ”Св. Св. Кирил и Методий“ с. Нова Черна, Община Тутракан;

- 350 000 лв. с ДДС ОбУ „Св. Климент Охридски“ с. Проф. Иширково.

ПРИОРИТЕТ 2: СВЪРЗАНОСТ И ДОСТЪПНОСТ, УСТОЙЧИВО И ЕКОЛОГИЧНО РАЗВИТИЕ

Мярка 3.8 Подобряване на енергийната ефективност и ефективността на сградните инсталации

17. Нова проектна идея 3.8.2.А.„Рехабилитация и модернизация на улично осветление в населени места от община Силистра“ – с. Проф. Иширково, Брадвари, Смилец, Йорданово и Полк. Ламбриново. Проектът предвижда дейности по внедряване на ЕСМ, рехабилитация и модернизация на улично осветление в пет населени места / Проф. Иширково, Брадвари, Смилец, Йорданово и Полк. Ламбриново/ от община Силистра, както и въвеждане на система за контрол, наблюдение и управление на уличното и парково осветление. Стойността на проекта е до 573 000.00 лв.

18. Нова проектна идея 3.8.5.А. „Основен ремонт и цялостно обновяване на основно училище "Отец Паисий", гр. Силистра“. Стойността на проекта е 3 293 060.80 лв.

Мярка 3.10 Устойчиво развитие на води и отпадъци

19. Проектна идея 3.10.3. Изграждане на инсталация за компостиране на зелени отпадъци (Изграждане инсталация за предварително ТБО, вкл. инсталация за стабилизиране на подситовата фракция и компостираща инсталация за разделно събрани зелени отпадъци, гр.Силистра) – актуализиран бюджет, стойността на проекта е 7 864 801 лв. Има сключено споразумение с МРРБ.

Мярка 3.12 Подобряване на пътната мрежа и развитие на устойчив транспортен модел

20. Нова проектна идея 3.12.1.А.1. Основен ремонт на път III-213 Айдемир - Силистра – Калипетрово от км 0+000 до км 14+880, с обща дължина 14,880 км. Индикативен финансов ресурс - 51 822 492.00 лв. с ДДС, разделени както следва:

- 24 827 211,00 лв. с ДДС – финансирани по Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г. за участъците от км 0+000 до км 4+710 и от км 11+130 до км 14+880;

- 26 995 281,00 лв. с ДДС – финансирани от бюджета на АПИ, за участъка от км 4+710 до км 11+130.

21. Нова проектна идея 3.12.1.А.2. Основен ремонт на път Калипетрово, промишлена зона- община Силистра. Стойността на проекта е 1 563 901 лв. с ДДС. Има сключено Споразумение с МРРБ.

22. Нова проектна идея 3.12.1.А.3. Основен ремонт на път Професор Иширково – Йорданово община Силистра. Стойността на проекта е 5 983 790 лв. с ДДС. Има сключено Споразумение с МРРБ.

23. Нова проектна идея 3.12.1.А.4. Основен ремонт на път Богорово - Поп Кралево - община Силистра. Стойността на проекта е 6 498 425 лв. с ДДС. Има сключено Споразумение с МРРБ.

Мярка 3.13. Рехабилитация на улична мрежа, вкл. обвързване със зелени пространства, алеи, тротоари и съпътстваща инфраструктура в град Силистра); Облагородяване на публични пространства за широк обществен достъп –паркове, градини, площади в рамките на града; Облагородяване/ реконструкция на междублокови пространства и

внедряване на мерки за енергийна ефективност в еднофамилни, многофамилни жилищни и административни сгради в жилищните квартали в град Силистра.

24. Нова проектна идея 3.13.1.А.1. Изграждане на зелена градска среда на прилежащите територии на ул. "Плиска" и междублоково пространство на ул. "Ал. Стамболийски". Индикативната стойност на проекта е 4 000 000 лв.

25. Нова проектна идея 3.13.1.А.2. Реконструкция и рехабилитация на прилежащата територия на ул. „Добруджа“ и ул. „Славянска“. Индикативната стойност на проекта е 4 000 000 лв.

26. Нова проектна идея 3.13.1.А.3. Основен ремонт на ул. „Хараламли Джамджиев“ – гр. Силистра, включително прилежащите тротоари. Стойността на проекта е 7 239 960 лв. с ДДС. Има сключено Споразумение с МРРБ.

27. Нова проектна идея 3.13.1.А.4. Проектиране за извършване на благоустройство на квартали на гр. Силистра и с. Айдемир и Калипетрово – 1 686 500 лв. с ДДС. С реализацията на проектното предложение ще бъдат изготвени Технически проекти за благоустройство зони в гр. Силистра, с. Калипетрово и с. Айдемир за 14 подобекта.

28. Нова проектна идея 3.13.1.А.4.а. Благоустройство на квартали на гр. Силистра и с. Айдемир и Калипетрово – прогнозна стойност 150 000 000 лв. с ДДС.

29. Нова проектна идея 3.13.1.А.5. Проектиране за извършване на основен ремонт на улична мрежа в населените места в община Силистра – 846 816 лв. с ДДС. Проектното предложение е за изготвяне на инвестиционни проекти във фаза „Технически проект“ за пътната мрежа в Община Силистра за общо 70 568 м и са разпределени както следва: с. Ветрен 6725 м; с. Сребърна - 3280 м; с. Айдемир - 5664 м; с. Богорово - 3498 м; с. Проф. Иширково - 5091 м; с. Ламбриново - 4740 м; с. Калипетрово - 9410 м; с. Бабук - 4416 м; с. Казимир - 3267 м; с. Срацимир - 4638 м; с. Йорданово - 6495 м; с. Смилец - 3627 м; с. Брадвари - 1290 м; с. Българка - 3401 м.

30. Нова проектна идея 3.13.1.А.5.а. Основен ремонт на улична мрежа в населените места в община Силистра – прогнозна стойност 80 000 000 лв. с ДДС.

31. Нова проектна идея 3.13.1.А.6. Проектиране на улична мрежа и тротоари на територията на град Силистра – 180 000 лв. с ДДС. Предмет на настоящия проект е изготвяне на 23 бр. инвестиционни проекти във фаза „Технически проект“ за улична мрежа и тротоари на територията на град Силистра.

32. Нова проектна идея 3.13.1.А.6.а Ремонт на улична мрежа и тротоари на територията на град Силистра. Прогнозна стойност – 45 000 000 лв.

33. Нова проектна идея 3.13.1.А.7. Проектиране за извършване на благоустройство на централна градска част и на квартали на гр. Силистра – 291 818 лв. с ДДС.

34. Нова проектна идея 3.13.3.А.1. „Енергийно обновяване на жилищна сграда бл. „Хавана“, ул. „Капитан Кръстев“ № 3, гр. Силистра“ по процедура „Подкрепа за устойчива енергийно обновяване на жилищния сграден фонд – Етап I. Стойността на проекта е 1 249 095,22 лв. Изпълнява се.

35. Нова проектна идея 3.13.3.А.2. „ Енергийно обновяване на жилищна сграда бл. „Одрин“, ул. „Никола Йонков Вапцаров“ № 53, гр. Силистра“ по процедура „Подкрепа за устойчива енергийно обновяване на жилищния сграден фонд – Етап I. Стойността на проекта е 2 215 762 лв. Изпълнява се.

36. Нова проектна идея 3.13.3.А.3. Енергийно обновяване на жилищна сграда бл. "Витоша", бул. „Симеон Велики“ № 139, вх. А и вх. Б, гр. Силистра по процедура „Подкрепа за устойчива енергийно обновяване на жилищния сграден фонд – Етап I. Стойността на проекта е 474 791,02 лв

37. Нова проектна идея 3.13.3.А.4.Енергийно обновяване на жилищна сграда на ул. „Симеон Велики“ № 12, гр. Силистра по процедура „Подкрепа за устойчива енергийно обновяване на жилищния сграден фонд – Етап I. Стойността на проекта е 406 714,49 лв

38. Нова проектна идея 3.13.3.А.5.Енергийно обновяване на жилищна сграда бл. "Надежда", ул. „Драгоман“ № 11, гр. Силистра по процедура „Подкрепа за устойчива енергийно обновяване на жилищния сграден фонд – Етап I. Стойността на проекта е 728 783,82 лв.

39. Нова проектна идея 3.13.3.А.6.Енергийно обновяване на жилищна сграда на ул. „Одеса“ № 22, гр. Силистра по процедура „Подкрепа за устойчива енергийно обновяване на жилищния сграден фонд – Етап I. Стойността на проекта е 414 143,37 лв.

40. Нова проектна идея 3.13.3.А.7.Енергийно обновяване на жилищна сграда "Равнец", ул. "Генерал Тошев" № 15 и 13, гр. Силистра по процедура „Подкрепа за устойчива енергийно обновяване на жилищния сграден фонд – Етап I. Стойността на проекта е 635 221,37 лв.

41. Нова проектна идея 3.13.3.А.8.Енергийно обновяване на жилищна сграда с адрес ул. "Симеон Велики" № 3, гр. Силистра по процедура „Подкрепа за устойчива енергийно обновяване на жилищния сграден фонд – Етап I. Стойността на проекта е 441 390,79 лв.

42. Нова проектна идея 3.13.5. Внедряване на мерки за енергийна ефективност и ремонт в сградата на Национална агенция по проходите, гр. Силистра; в сградата на Национален осигурителен институт, гр. Силистра; в сградата на Български пощи, гр. Силистра.

ПРИОРИТЕТ 3: НАСЪРЧАВАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА АКТИВНОСТ

Мярка 3.15 Подобряване на инфраструктурата за нуждите на икономическите субекти, създаване на условия за ускорено изграждане на модерна инфраструктура за привличане на инвестиции и устойчиво икономическо развитие – изграждане/подобряване на техническа инфраструктура за бизнес и предприемачество.

43. Нова проектна идея 3.15.1 Проектиране и създаване на Индустриален парк в Промишлена зона – Запад 2. Прогнозен бюджет - 100 000 000,00 лв.

Индустриалният парк се предвижда да бъде изграден на площ от 400 дка общинска собственост. Теренът ще бъде парцелиран и ще бъде изградена довеждаща инфраструктура – ток, газ, вода, канализация, пътища и други.

44. Нова проектна идея 3.15.5.А. „Създаване на Местна инициативна група "Кайнарджа - Алфатар - Силистра" и подготовка на Стратегия за Водено от общностите местно развитие“ по Подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“. Индикативната стойност на проекта е 48 847,87 лв. Сключен е договор за БФП, проектът е в изпълнение.

45. Нова проектна идея 3.15.6.А.„Изпълнение на Стратегия за ВОМР на Местна инициативна група "Кайнарджа - Алфатар – Силистра“ по процедура 19.2 „Изпълнение на стратегии за ВОМР“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“. Индикативната стойност на проекта е 7 900 000 лв.

46. Нова проектна идея 3.15.7.А. „Създаване на Местна инициативна рибарска група Ситово - Силистра" по процедура „Изграждане на капацитет и подготвителни действия в подкрепа на разработването и бъдещото изпълнение на стратегиите за Водено от общностите местно развитие (ВОМР)”. Индикативната стойност на проекта е 30 000 лв.

Мярка 3.17 Развитие, подобряване, разширяване и социализация на обекти с туристически потенциал и свързаната с тях инфраструктура.

47. Проектна идея 3.17.2. Цялостен ремонт, реставрация и рехабилитация на Етнографски музей – гр. Силистра – актуализиран бюджет, стойността на проекта е 1 500 000 лв.

Индикативна финансова таблица

Индикативната финансова таблица (Приложение № 2) представлява обща оценка на необходимите ресурси за реализация на приоритетите на плана и описва финансовата рамка на поетите ангажименти по изпълнението на плана от страна на всички партньори в местното развитие при водещата роля на органите на местното самоуправление, подпомагани от общинската администрация. Ресурсите за реализацията на плана включват всички планирани средства за реализацията на идентифицираните за развитието на общината мерки и проектни идеи.

В този смисъл индикативната финансова таблица включва в прогнозен план пълния обем на финансовите ресурси (собствени и привлечени) за инвестиции, текущи разходи, средства, получени като безвъзмездни помощи, субсидии (трансфери) или друг вид публични и частни средства и разходи, които ще бъдат реализирани на територията на общината и ще допринасят за развитието й през периода до 2027 г., в съответствие с приоритетите и целите на ПИРО.

Общата оценка на необходимите ресурси за реализация на ПИРО (2021-2027 г.) на Община Силистра представлява експертна оценка за общата финансова рамка, която се предвижда да бъде изпълнена като предпоставка за постигане на поставените стратегически приоритети и специфични цели за развитие към края на периода.

Финансовата рамка отразява всички възможни източници на финансиране – собствени /заемни средства, вкл. от финансови инструменти, от фондове на Европейския съюз, национален и общински бюджети, допълнителни ресурси от други източници – публични и частни и др. Средствата са прогнозирани на базата на досегашния опит в ползването на подобни източници, както и на базата на потенциално необходимия и реалистично достъпния наличен ресурс.

Общата рамка на бюджета на ПИРО Силистра е в размер на 762 292 хил. лв. Собствените средства са в размер на 34 289,36 хил. лв. Основният източник на средства за финансиране на предвидените мерки са от програми и фондове на ЕС – 82,44 %, 7,23 % от финансирането е предвидено да бъде осигурено от Републиканския бюджет, 5,84 % от други източници, а 4,50 % от Общинския бюджет.

Най-много средства, 61,25 % са предвидени по Приоритет 2 „Свързаност и достъпност, устойчивост и екологично развитие“, 22,02 % са определени за Приоритет 1 “Развитие на човешкия потенциал и социално включване”, а 16,73 % от финансовия ресурс е определен за Приоритет 3 „Насърчаване на икономическата активност.“

Големият процент на финансиране от ЕС средства се дължи на факта, че през следващите 4 – години ще се прилага Националния план за възстановяване и устойчивост с голям ресурс и допълващ националните Програмите на Структурните и инвестиционни фондове.

Следва да се има предвид, че общата сума на посочените финансови ресурси, включително по отделните приоритети, е индикативна, и може да претърпи корекции в зависимост от възприетите подходи и степента на изпълнение на приоритетите, промените в пазарните условия, необходимостта от гъвкаво управление и оптимизиране на предвидените средства чрез преразпределение между отделните приоритети на базата на аргументирани промени в предвидените мерки и проекти.

Таблица 32 Приложение № 2 – Индикативна финансова таблица

ИНДИКАТИВНА ФИНАНСОВА ТАБЛИЦА АКТУАЛИЗИРАНО ПИРО НА ОБЩИНА СИЛИСТРА ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.										**Приложение № 2**
									/в хил. лв./	
Приоритет	**Собствени средства - Общинск и бюджет**	**Отн. дял (%)**	**Републикански бюджет**	**Отн. дял (%)**	**Средства от ЕС**	**Отн. дял (%)**	**Други източниц и**	**Отн. дял (%)**	**ОБЩО в лв.**	**ОБЩО в отн. дял (%)**
Приоритет 1 Развитие на човешкия потенциал и социално включване	8 394,60	5,00%	8 394,60	5,00%	142 708,20	85,00%	8 394,60	5,00%	167 892,00	22,02%
Приоритет 2: Свързаност и достъпност, устойчиво и екологично развитие	23 344,60	5,00%	46 689,20	10,00%	373 513,60	80,00%	23 344,60	5,00%	466 892,00	61,25%
Приоритет 3 Насърчаване на икономическата активност	2 550,16	2,00%	0,00	0,00%	112 207,04	88,00%	12 750,80	10,00%	127 508,00	16,73%
ОБЩО	**34 289,36**	**4,50%**	**55 083,80**	**7,23%**	**628 428,84**	**82,44%**	**44 490,00**	**5,84%**	**762 292,00**	

V. АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ИНДИКАТИВЕН СПИСЪК НА ВАЖНИ ЗА ОБЩИНАТА ПРОЕКТНИ ИДЕИ С ПРОЕКТОБЮДЖЕТИ И ОПТИМАЛЕН ГРАФИК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Актуализиран списък с проекти, които са от по-голяма важност за развитието на общината и за постигане целите на плана е неразделна част от програмата за реализация и е представен в Индикативен списък на важни за общината проекти, които ще се разработват и изпълняват в рамките на програмата (Приложение №1А). Тъй като проектите по своята същност представляват мерки или част от мерки за реализация на отделните приоритети, включените в Приложение №1А проектни идеи по съответните мерки фигурират и в Приложение №1. Условието за включване на конкретни проектни идеи по дадена мярка в Приложение № 1А е общината съвместно с партньорите да са преценили, че съответният проект е от особена важност за развитието на общината и следва да бъде реализиран приоритетно и съответният проект да има известна степен на проектна готовност. Именно в тази връзка в рамките на ПИРО Силистра са заложени и проекти, които ще се реализират чрез обединение в партньорства за съвместно изпълнение на взаимосвързани проекти с ясно изразен интегриран характер. За целите на кандидатстване с такива проекти съответните партньори ще сключват партньорско споразумение по образеца на споразумението за партньорство за изпълнение на концепция за ИТИ. В рамките на ПИРО Силистра, община Силистра ще си партнира със съседни общини за изпълнението на концепции за ИТИ в съответствие с Интегрираната териториална стратегия на съответния регион за планиране от ниво 2. Фокус е поставен върху развитието на транспортната и цифрова свързаност, както и върху подобряване на качеството на техническата инфраструктура като предпоставка за подобряване качеството на живот и икономическата привлекателност на общината. С оглед характера на инвестициите в техническа, екологична и пътна инфраструктура, финансирането за Приоритет 2 е с най-голям размер в Програмата за реализация на ПИРО. Паралелно с това като значими за общината проекти са изведени такива с проектна готовност за подобряване на образователна и кулутрна инфраструктура с цел подобряване качеството на живот и разгръщане на туристическия потенциал като възможност за насърчаване на местното икономическо развитие. Като възможност за ИТИ са заложените проекти за развитие на регионални туристически продукти/маршрути; развитие на връзката между бизнеса и човешкия ресурс чрез дуално и професионално обучение, мерки за обмяна на добри практики и развитие на дигитални ресурси, обучение на педагогически кадри в предучилищното, основното и средно образование; развитие на транспортната и дигитална свързаност.

Потенциал за ИТИ чрез партньорства и различни източници на финансиране имат и инвестициите в образователна, здравна, социална, културна и спортна инфраструктура.

Отново важните за общината проекти са тези, които подкрепят изведените основни приоритети пред 7-годишното развитие на общината – икономически растеж и повишаване качеството на живот и социално включване.

Съществени за развитието на общината са проектите за подобряване на свързаността й, които обаче няма да се реализират от нея, но са записани в ИСТР на СЦР, а именно:

- Изграждане на Дунавска велоалея – част от Трансевропейската велоалея по дължината на р. Дунав.
- Реконструкция и модернизация на първокласен път Силистра-Шумен.
- Изграждане на нов мост над река Дунав (между гр. Силистра и гр. Кълараш).
- Модернизация на пристанище Силистра като елемент на разширената TEN-T мрежа.
- Възобновяване дейността на Фериботен комплекс Силистра и създаване на фериботна линия до Украйна.

Тези проекти, доколкото няма да се инициират и изпълняват от община Силистра, не са остойностени в Програмата за реализация, но изпълнението им ще има съществено значение не само върху развитието на общината, но и върху развитието на СЦР.

След актуализацията, част от включените първоначално в Приложение №1 А проекти са модифицирани, разширени и надградени. Настоящите проекти включени в списъка са тясно обвързани с приоритетите за развитие, а в програмата за реализация е обоснован приносът към тях. Списъкът с проекти може да бъде допълнително актуализиран, като нови проекти се включват при спазване на принципа на партньорство чрез съответните мерки от комуникационната стратегия.

Таблица 33 Приложение № 1А – Индикативен списък на важни за общината проекти, включени в ПИРО на община Силистра за периода 2021-2027

ПРИОРИТЕТ	Мярка	№ на проектната идея в Програмата за реализация	Източник на финансиране	Прогнозна стойност в лв., с ДДС	Проектна идея
1	Мярка 1.1	Проектна идея 1.1.1	ДБ 2024	6 295 000	Преустройство, реконструкция и обновяване на сградата на Младежки дом, гр. Силистра
1	Мярка 1.1	Проектна идея 1.1.3	ПРР, ТГС България - Румъния	1 900 000	Основен ремонт на сградата на Художествена галерия
1	Мярка 1.1.	Проектна идея 1.1.4.	ПРР, ТГС България - Румъния	600 000	Ремонт на сградата на Куклен театър. Ремонт на сграда на Градски духов оркестър
1	Мярка 1.1.	Проектна идея 1.1.4.А.1.	ДБ 2024	7 929 557	Модернизиране на Драматичен театър „Сава Доброплодни“, гр. Силистра
1	Мярка 1.1	Проектна идея 1.1.7	ПРР, ТГС България - Румъния	1 000 000	Възстановяване и изграждане на Парк “Орехова гора” край Силистра като Зелена зона за изкуство и култура, спорт, отдих и туризъм

1	Мярка 1.2	Проектна идея 1.2.1	ПРР, НПВУ, ПРСР	12 000 000	Ремонт, вкл. енергийната ефективност, подобряване на материално-техническата база, оборудване на читалищата
1	Мярка 1.2	Проектна идея 1.2.1.А	ДБ 2024	455 600	Проектиране на сградите на читалища в населени места в община Силистра
1	Мярка 1.4	Проектна идея 1.4.1	ПРР, План за възстановяване и устойчивост/	1 000 000	Основен ремонт на Детска ясла No6 “Бодра смяна”, внедряване на мерки за енергийна ефективност, благоустрояване и озеленяване на двор, спортни площадки, осветление и достъпна архитектурна среда
1	Мярка 1.4	Проектна идея 1.4.2	ПРР, План за възстановяване и устойчивост/	1 500 000	Основен ремонт и цялостно обновяване на детска ясла “Детска радост”, вкл. мерки за енергийна ефективност, реновиране на детските площадки
1	Мярка 1.6	Проектна идея 1.6.3	ПРР	12 000 000	Изграждане на многофункционална сграда за спорт и култура Арена “Дуросторум”
1	Мярка 1.6	Проектна идея 1.6.3.А.1.	ДБ 2024	185 250	Проектиране на сгради с обществено предназначение в град Силистра - бази на стадион "Луй Айер" находящ се в гр. Силистра. Ул. „Филип Тотю“ № 226 А и сгради на стадион "Доростол", находящи в гр. Силистра, ул. „Петър Мутафчиев“ 84.

1	Мярка 1.6	Проектна идея 1.6.1.А.1.а		6 800 000	Ремонт на сгради с обществено предназначение в град Силистра - бази на стадион "Луй Айер" находящ се в гр. Силистра. Ул. „Филип Тотю“ № 226 А и сгради на стадион "Доростол", находящи в гр. Силистра, ул. „Петър Мутафчиев“ 84.
1	Мярка 1.6	Проектна идея 1.6.3.А.2.	ДБ 2024	128 900	Проектиране на сгради с обществено предназначение в град Силистра -Център за ученическо техническо и научно творчество – Обединеният детски комплекс, находящ се в гр. Силистра, ул. „Добрич“ № 68а и закрит плувен басейн, находящ се в гр. Силистра, ул. „Богдан Войвода“ № 3
1	Мярка 1.6	Проектна идея 1.6.3.А.2.а.		5 000 000	Ремонт на сгради с обществено предназначение в град Силистра -Център за ученическо техническо и научно творчество – Обединеният детски комплекс, находящ се в гр. Силистра, ул. „Добрич“ № 68а и закрит плувен басейн, находящ се в гр. Силистра, ул. „Богдан Войвода“ № 3
1	Мярка 1.6	Проектна идея 1.6.4	ДБ 2024	2 400 000	Изграждане на площадки за игра и спорт на открито в населени места в община Силистра
1	Мярка 2.1	Проектна идея 2.1.2.А.	НПВУ	6 494 703	Изграждане на нови социални услуги за резидентна грижа за пълнолетни лица с

					физически увреждания (РГПЛФУ) с капацитет всяка по 30 потребителя и един Център за специализирана подкрепа за лица с увреждания и техните семейства (ЦСПЛУТС)
1	Мярка 2.1	Проектна идея 2.1.4.А.	НПВУ	22 000 000	Основен ремонт, реформиране и обновяване на Дом за стари хора, град Силистра“ по процедура „Извършване на строителни дейности и доставка на оборудване и обзавеждане с оглед реформиране на съществуващите домове за стари хора“
1	Мярка 2.1	Проектна идея 2.1.5.А	ПРР	3 200 000 лв.	Изграждане на "Център за резидентна грижа за възрастни хора в невъзможност за самообслужване с потребност от постоянни медицински грижи" и "Център за резидентна грижа за пълнолетни лица с трайни увреждания с потребност от постоянни медицински грижи"
1	Мярка 2.1	Проектна идея 2.1.6.	ДБ/МФ	370 000 за проектиране 25 400 000 за СМР	Проектиране и ремонт на сградите на ДКЦ 1, Бивша стоматология
1	Мярка 3.1	Проектна идея 3.1.2	ПРР/НПВУ	6 500 000	Основен ремонт, обновяване и внедряване на мерки за енергийна ефективност на сградата на обединено

					общежитие за средношколци "Младост" гр. Силистра.
1	Мярка 3.1	Проектна идея 3.1.3	ПРР/КИТИ	3 500 000 лв	Основен ремонт на СУ „Никола Йонков Вапцаров“
1	Мярка 3.2	Проектна идея 3.2.1	ОП/НПВУ	500 000 лв.	Разработване, внедряване и използване на образователна STEM среда, иновативни средства, ресурси и програми, включително базирани на информационните и комуникационни технологии за оптимизация на образователния процес и повишаване на неговата ефективност
1	Мярка 3.4	Проектна идея 3.4.2	ПО/финансиране от бизнеса	200 000 лв.	Осъвременяване на програмите за професионално обучение с участието на бизнеса, въвеждане на дуално обучение и внедряване на инструменти за онлайн подготовка по специалните предмети за повишаване качеството на обучението
1	Мярка 3.5	Проектна идея 3.5.3	ПРЧР/ПО/План за възстановяване и устойчивост	200 000 лв.	Ограмотяване на възрастни, включително организиране на курсове за усвояване на учебно съдържание за различните образователни етапи и степени и усвояването на професии, организиране на курсове за придобиване на компютърни и цифрови умения

2	Мярка 3.8	Проектна идея 3.8.2.	НВПУ	1 261 074.00 лв	Рехабилитация и модернизация на улично осветление в населени места от община Силистра- селата Айдемир, Калипетрово, Сребърна, Ветрен
2	Мярка 3.8	Проектна идея 3.8.2.А.	НВПУ	573 000	Рехабилитация и модернизация на улично осветление в населени места от община Силистра – селата Проф. Иширково, Брадвари, Смилец, Йорданово и Полк. Ламбриново
2	Мярка 3.8	Проектна идея 3.8.5.А.	ПРР/НПВУ	6 000 000	Основен ремонт и цялостно обновяване на основно училище "Отец Паисий", гр. Силистра.
2	Мярка 3.10	Проектна идея 3.10.3	ДБ 2024	7 864 801	Изграждане инсталация за предварително ТБО, вкл. инсталация за стабилизиране на подситовата фракция и компостираща инсталация за разделно събрани зелени отпадъци, гр.Силистра“
2	Мярка 3.11	Проектна идея 3.11.1			Изграждане на Дунавска велоалея – част от Трансевропейската велоалея по дължината на р. Дунав
2	Мярка 3.11	Проектна идея 3.11.2			Реконструкция и модернизация на първокласен път Силистра-Шумен
2	Мярка 3.11	Проектна идея 3.11.3			Изграждане на нов мост над река Дунав (между гр. Силистра и гр. Кълъраш)

2	Мярка 3.11	Проектна идея 3.11.4			Модернизация на пристанище Силистра като елемент на разширената TEN-T мрежа
2	Мярка 3.11	Проектна идея 3.11.5			Възобновяване дейността на Фериботен комплекс Силистра и създаване на фериботна линия до Украйна
2	Мярка 3.12	Проектна идея 3.12.1.А.1.	ПРР и АПИ	51 822 492	Основен ремонт на път III-213 Айдемир - Силистра – Калипетрово от км 0+000 до км 14+880, с обща дължина 14,880 км
2	Мярка 3.12	Проектна идея 3.12.1.А.2.	ДБ 2024	1 563 901	Основен ремонт на път Калипетрово, промишлена зона- община Силистра
2	Мярка 3.12	Проектна идея 3.12.1.А.3.	ДБ 2024	5 983 790	Основен ремонт на път Професор Иширково - Йорданово - община Силистра
2	Мярка 3.12	Проектна идея 3.12.1.А.4.	ДБ 2024	6 498 425	Основен ремонт на път Богорово - Поп Кралево - община Силистра
2	Мярка 3.13	Проектна идея 3.13.1.А.1.	ПРР	4 000 000	Изграждане на зелена градска среда на прилежащите територии на ул. "Плиска" и междублоково пространство на ул. "Ал. Стамболийски"
2	Мярка 3.13	Проектна идея 3.13.1.А.2.	ПРР	4 000 000	Реконструкция и рехабилитация на прилежащата територия на ул. „Добруджа“ и ул. „Славянска“

2	Мярка 3.13	Проектна идея 3.13.1.А.3.	ДБ 2024	7 239 960	Основен ремонт на ул. „Харалампи Джамджиев“ – гр. Силистра, включително прилежащите тротоари
2	Мярка 3.13	Проектна идея 3.13.1.А.4.	ДБ 2024	1 686 500	Проектиране за извършване на благоустройство на квартали на гр. Силистра и с. Айдемир и Калипетрово
2	Мярка 3.13	Проектна идея 3.13.1.А.4. а		150 000 000	Благоустройство на квартали на гр. Силистра и с. Айдемир и Калипетрово
2	Мярка 3.13	Проектна идея 3.13.1.А.5.	ДБ 2024	846 816	Проектиране за извършване на основен ремонт на улична мрежа в населените места в община Силистра
2	Мярка 3.13	Проектна идея 3.13.1.А.5. а		80 000 000	Основен ремонт на улична мрежа в населените места в община Силистра
2	Мярка 3.13	Проектна идея 3.13.1.А.6.	ДБ 2024	180 000	Проектиране на улична мрежа и тротоари на територията на град Силистра
2	Мярка 3.13	Проектна идея 3.13.1.А.6. а		45 000	Ремонт на улична мрежа и тротоари на територията на град Силистра
2	Мярка 3.13	Проектна идея 3.13.1.А.7.	ДБ 2024	291 818	Проектиране за извършване на благоустройство на централна градска част и на квартали на гр. Силистра
2	Мярка 3.13	Проектна идея 3.13.3.А.1.	НВПУ	1 249 095,22	Енергийно обновяване на жилищна сграда бл. "Хавана", ул. „Капитан Кръстев“ № 4, гр. Силистра

2	Мярка 3.13	Проектна идея 3.13.3.А.2.	НВПУ	2 215 762	Енергийно обновяване на жилищна сграда бл. "Одрин", ул. „Н. Йонков Вапцаров“ № 53, гр. Силистра
3	Мярка 3.15	Проектна идея 3.15.1	ПРР/ПНИИДИТ/ТГС/План за възстановяване и устойчивост	100 000 000	Проектиране и създаване на Индустриален парк в Промишлена зона – Запад 2
3	Мярка 3.15	Проектна идея 3.15.2	ПРР/ПНИИДИТ/ТГС/План за възстановяване и устойчивост	1000 000	Рехабилитация и реконструкция на съпътстваща/довеждаща инфраструктура в съществуващи производствени зони
3	Мярка 3.15	Проектна идея 3.15.3	ПРР/ПНИИДИТ/ТГС/План за възстановяване и устойчивост	1 500 000	Подкрепа за изграждане на нова производствена зона съгласно Актуализиран ОУП на община Силистра
3	Мярка 3.17	Проектна идея 3.17.2	ПРР	1 500 000	Основен ремонт в сградата на Етнографски музей – гр. Силистра
3	Мярка 3.17	Проектна идея 3.17.3	ПРР/ТГС България - Румъния	350 000	Консервация, реставрация и социализация на Късноантична гробница в Силистра
3	Мярка 3.17	Проектна идея 3.17.7	ПРР/ТГС България - Румъния/собствени средства	50 000	Включване на местните туристически продукти в регионални такива

VI. НЕОБХОДИМИ ДЕЙСТВИЯ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ПИРО И ИНДИКАТОРИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНА

В цялостния процес на наблюдение и оценка при спазване на принципа на партньорство участват общинския съвет, кметът на общината, кметовете на кметства и кметските наместници, общинската администрация, социалните и икономическите партньори, неправителствените организации, представители на гражданското общество в общината чрез формиране на Работна група за наблюдение. Отделните заинтересовани страни се уведомяват за необходимостта от определяне на представител и поименния състав на РГ се посочва в Заповед на кмета.

РГ следи изпълнението на програмата за реализация на ПИРО, обсъжда и мотивирано предлага промени в ПИРО на база на променени обстоятелства и/или възникнали проблеми, разглежда и одобрява годишни отчети за изпълнението на ПИРО.

Членовете на РГ се състои от председател и членове, като председател е зам-кмет по Икономическо развитие. Председателят на РГ определя дневния ред на заседаинята, насрочва и ръководи заседанията и работата, докладва напредъка в изпълнението на ПИРО, може да кани експерти по конкретни въпроси на РГ.

Членовете на РГ участват в заседанията и във вземането на решения, внасят за разглеждане актуални въпроси във връзка с изпълнение на ПИРО, информират групата за извършената от тях работа, отговарят за изпълнението на решенията на групата, които се отнасят до тях.

Координацията, административната и техническа работа, свързани с дейността на групата се изпълняват от дирекция “Икономика”, отдел “Стопански дейности”, която изпълнява функциите на секретариат. Дирекцията изготвя план-график на заседанията на РГ, организира подготовката и провеждането на заседанията, осигурява разпространението на дневния ред и на всички документи, необходими за провеждане на заседанията, изготвя протоколите от заседанията, води отчетност за становищата и решенията, приети от РГ, координира изпълнението на решенията и необходимия обмен на информация между заинтересованите страни, съхранява документите от заседанията. Цялата кореспонденция, свързана с работата на рГ, се адресира до секретариата.

Заседанията на РГ се свикват най-малко веднъж годишно, като минимум включват годишния отчет за изпълнение на плана.

Дневният ред се определя от председателя на РГ по предложение на секретариата.

Дневният ред и всички материали се изпращат на членовете най-малко 7 дни преди заседанието, в това число и по електронен път. Членовете на РГ могат да изпратят своите предварителни становища по материалите на заседанието до три дни преди датата на

заседанието. При извънредни случаи и спешни въпроси председателят може да реши сроковете да бъдат съкратени, като уведомяването може да стане и по телефона.

Заседанието на РГ са редовни, ако на тях присъстват повече от половината членове. В рамките на 3 дни след заседанието, на членовете се изпращат решенията, по които трябва да се предприемат действия. Проектът на протокол от заседанието се изпраща на присъствалите членове на групата, в случай на корекции секретариатът ги отразява и изготвя окончателния вариант на протокола. Протоколът от заседанието се подписва от председателя на РГ.

РГ взема решенията си с консенсус. В случаите, когато не може да се постигне консенсус, решението се взема с мнозинство от 2/3 от присъстващите на заседанието.

При обоснована необходимост, към работната група за наблюдение могат да се създават подгрупи, които да наблюдават изпълнението на проектите по отделните приоритети или да разглеждат конкретен проблем, възникнал при изпълнението на даден тип проекти.

Предложенията на подгрупата се представят на групата за наблюдение в срока указан в решението за създаване на групата.

Отчетност и оценка

Ежегодно Дирекция “Икономика”, отдел “Стопански дейности” следва да подготвя годишен отчет за изпълнение на ПИРО и за постигнатите междинни резултати по конкретни проекти, както и за напредъка по дефинираните индикатори. Отчетът да се обсъжда на заседание на РГ за наблюдение и след това се внася от Кмета на община Силистра в Общински съвет.

При мотивирана необходимост от промяна на ПИРО, координирана с РГ за наблюдение изпълнението на плана, кметът внася за разглеждане от Общински съвет искане за изменение на плана. Причините могат да бъдат свързани със съществени промени в социално-икономическите параметри, установени обстоятелства, забавящи или отлагане заложени в ПИРО мерки и проекти, вкл. промяна в стратегическата рамка, инструментите за финансиране и др. Решението за актуализация се приема от Общинския съвет по предложение на кмета.

В средата на програмния период 2024 година се извършва междинна оценка за напредъка за изпълнението на ПИРО, която отчита и анализира резултатите, степента на постигане на индикаторите, усвоения ресурс и степента на постигане на целите. Докладът от междинната оценка се представя пред РГ и при необходимост се взема решение за искане на изменение на ПИРО. Докладът от междинната оценка се представя и пред Общинския съвет.

Прозрачност и публичност

С цел осигуряване на прозрачност и на максимална информираност на общественото за напредъка при изпълнението на ПИРО, годишните доклади за изпълнението на Плана и докладът от междинната оценка се публикуват на сайта на община Силистра.

При констатирана необходимост от промяна на ПИРО, преди внасянето за разглеждане на предложението от Общинския съвет, то следва да бъде обсъдено със заинтересованите страни, като освен публикуване на предложението на интернет страницата на Общината, се организират обществени консултации.

Общественият контрол се осъществява и чрез включване в РГ за наблюдение на представители на заинтересовани страни, доказали експертизата си в процеса на разработване на ПИРО.

Реализирането на принципите на публичност, прозрачност и партньорство гарантират постигането на целите на ПИРО.

Индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението на плана

Индикаторите за наблюдение и оценка на изпълнението на ПИРО за периода 2021-2027 г. са посочени в матрица на индикаторите (Приложение №3). За да се осигури необходимата информация за процеса на наблюдение, за всеки индикатор са посочени мерните единици, в които ще се измерва, както и източниците на информация, периодичността на събирането на информация, базовата стойност за отчитане изменението на всеки от индикаторите, както и целевата стойност, която се очаква да бъде достигната до края на периода на действие на плана.

При разработването и прилагането на системата от индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението на ПИРО се имат предвид общите индикатори в областта на регионалната политика и за постигане на растеж и заетост чрез структурната помощ на ЕС през периода 2021 -2027 г.

Индикаторите са съобразени с посочените в Приложение 3а към Методическите насоки – Списък на общите индикатори в областта на регионалната политика и за постигане на рестеж и заетост чрез ЕСИФ за периода 2021-2027, съгласно Регламент за ЕФРР за периода 2021-2027, Таблица 1 Общи показатели за крайния продукт и за резултатите на ЕФРР.

Индикаторите за наблюдение на изпълнението на плана, въз основа на събраната обективна информация и данни, отчита напредъка и степента на постигане на целите и приоритетите за развитие на общината по физически и финансови характеристики. Индикаторите за наблюдение обхващат физическите характеристики (параметри) по отношение реализацията на поставените цели и приоритети за развитие, като

стойностите са както абсолютни така и относителни (%). За целите на плана се използват два вида индикатори: за продукт и за резултат.

Индикаторите за продукт се отнасят до наблюдението и оценката на изпълнението на определените проектни идеи в рамките на заложените мерки за развитие на община Силистра. По някои от приоритетите те се отнасят за предвидени или изпълнявани конкретни проектни с важно значение за развитието на територията. Дефинираните индикатори са количествено измерими и осигуряват обективност по отношение на оценките и изводите за конкретните постижения при реализацията на приоритетите и постигнатото пряко въздействие в съответната област.

Индикаторите за резултат отчитат изпълнението на стратегическите цели и имат значение за цялостната оценка на ефективността на избраната стратегия и политика за устойчиво интегрирано местно развитие за периода. Степента на въздействие се отчита с количествено и качествено измерими индикатори, а в някои случаи - с качествени оценки относно достигнатата степен в социалното, икономическото и инфраструктурното развитие на общината и приноса на това развитие за общото развитие на региона.

Типът индикатор, който се прилага към съответен приоритет или цел зависи от конкретиката на формулираните стратегически цели, приоритети и проектни идеи. Индикаторите за продукт измерват напредъка по отношение на приоритетите и мерките и проектните идеи, а индикаторите за резултат - по отношение на целите. Въпреки това, в някои случаи за даден приоритет индикаторите са формулирани както индикатор за продукт, така и индикатор за резултат. Индикаторите за резултат са структурирани само по отношение на целите. С индикаторите за продукт се измерват и постигането на мерките, и са формулирани за всяка отделна проектна идея.

VII. АКТУАЛИЗИРАНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

1. Приложение 1 - Програма за реализация;
2. Приложение 1А - Индикативен списък на важни за общината проекти;
3. Приложение 2 - Индикативна финансова таблица, обобщаваща необходимите финансови ресурси за реализация на плана.
4. Приложение 3 - Матрица на индикаторите за наблюдение и оценка.